

Eka Vogelnik

POVODNI MOŽ

sezona

08/09

LUKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Eka Vogelnik
Povodni mož

Mali oder

premiera: 30. maj 2009

Lutkovno gledališče Ljubljana

sezona 2008/2009

priredba ljudske pravljice: **Eka Vogelnik**

režija: **Eka Vogelnik**

likovna podoba lutk in scene: **Eka Vogelnik**

avtorja glasbe: **Jaka Hawlina, Luka Ropret**

oblikovanje luči: **Božidar Miler, Danilo Korelec**

lektura: **Tatjana Stanič**

nastopajo:

Nina Skrbinšek

Polonca Kores

Miha Arh

tehnični vodja: **Jure Žnidaršič**

vodja predstave in tonski mojster: **Zvonimir Urbič**

scenski tehnik: **Slobodan Ilić**

lučno vodstvo: **Danilo Korelec**

izdelava lutk in scene: **Sandra Birjukov, Iztok Bobič,**

Mitja Ritmanič, Zoran Srdić, Smrekca d.o.o.,

Eka Vogelnik, Marjeta Valjavec, Jože Zalar ml., s.p.,

Sanela Medić

Povodni mož

Slovenska ljudska pravljica s Tolminskega

V starih časih je na Tolminskem v globokem tolmunu živel povodni mož. V mlinu ob tolmunu pa je živel štiriletni Pepi z očijem, mamico, bratcem in sestrico. Nekega dne se je želel peljati po tolmunu na deščici, ki se je pod njim pogreznila in Pepi je potonil.

Povodni mož, ki se je počutil osamljenega v svojem vodnem kraljestvu, se je razveselil Pepija, zato ga je rešil. Položil je dečka v kristalno dvorano in skrit čakal, da se zbudi. Pepi se je prebudil. Prevzela sta ga lepota in blesk kristalov, nato se je domislil doma in zajokal. Prihital je povodni mož in ga vprašal:

“Ali je dom lepši od tega bogastva, ki je pred tabo?”

“Lepši,” je rekel Pepi, jokal še huje in zaspal.

Povodni mož ga je odnesel v srebrno dvorano. Ko se je Pepi prebudil, je segel po srebrnih igračkah, nato se je spomnil bratca in sestrice in je zajokal.

Prihital je povodni mož in ga vprašal:

“Po kom jokaš, drobni moj deček?”

“Po bratcu in sestrici,” je odgovoril Pepi.

Povodni mož ga je odnesel v zlato dvorano. Pepi je segel po zlatih igračkah, nato se je spomnil očeta in mame ter spet glasno zajokal.

“Po kom jokaš, drobni moj deček?”

“Po očiju in mamici,” je odgovoril Pepi in jokal glasno.

“Ali sta oče in mati dražja kot čisto zlato?” se je čudil povodni mož, ki ni poznal niti očeta niti matere.

“Dražja,” je rekel Pepi. Povodni mož mu je pokazal še svoj najdražji zaklad, velik biser.

“Ali sta ti oče in mati dražja tudi od tega bisera?”

“Dražja sta mi od zlata in biserov, dražja kot ves svet.” Povodni mož je spoznal, da ga ne bo mogel z ničimer potolažiti, zato ga je vrnil na breg. Za spomin pa mu je podaril biser.

Eka Vogelnic

Eka Vogelnic, rojena leta 1946 v Ljubljani, je diplomirala leta 1971 na FAGG in leta 1974 na ALU. Od leta 1975 deluje kot ilustratorica, od leta 1983 kot scenografka in kostumografka in od leta 1991 kot režiserka otroških predstav in televizijskih oddaj. Do sedaj je ilustrirala več kot štirideset knjig za otroke, likovno je opremila več kot petdeset dramskih in plesnih predstav in okoli dvajset televizijskih oddaj, po lastnih scenarijih je zrežirala prek petdeset otroških televizijskih oddaj z lastno likovno opremo. Leta 1980 in 1989 je bila nagrajena na festivalu jugoslovanske ilustracije Zlatno pero Beograda. Leta 1986 sta s koreografino Ksenijo Hribar prejeli za predstavo PTLja Alpsko sanjarjenje, slovensko nagrado grand prix za izjemno stvaritev na področju plesno-baletne umetnosti. Že leta 1990 je prejela nagrado zlatni lovor — vijenac jugoslovanskega gledališkega festivala v Sarajevu za likovno opremo predstave LGLja Zgodba južnega gozda v režiji Janeza Pipana. Leta 1991 je zrežirala in likovno opremila gledališko predstavo Lažnivi kljukec v SLG Celje, ki je prejela nagrado zlata paličica (1992) na festivalu gledališča za otroke v Ljubljani. Leta 1992 je oživila marionetno skupino Kinetikon, ki ji omogoča razvijanje lutkovne likovnosti, režije, animacije in tehnologije. V okviru Kinetikona je tako do sedaj nastalo deset marionetnih in gibalnih predstav z maskami. Istega leta je za Televizijo Slovenija zrežirala in likovno opremila film Makalonca, ki ji je omogočil študijsko potovanje po lutkovnih središčih v ZDA v okviru mednarodne organizacije Arts — Link. Leta 1996 je prejela naziv docentke za ustvarjalno likovno terapijo in gledališko oblikovanje. Od leta

1998 poučuje socialno kulturno delo na Fakulteti za socialno delo.

Leta 1997 je zrežirala dokumentarni plesni TV film o Mariji Vogelnic "Hodim, plešem, sem" ter leta 1998 lutkovni animirani film 1 prišparan tolar. Istega leta je začela pisati scenarije za lutkovno-animirani televizijski seriji za otroke Pozabljene knjige naših babic in Bisergora.

Leta 2000 je dobila priznanje na festivalu animiranega filma v Izoli za Pozabljene knjige in leta 2002 je za serijo Bisergora prejela Vikendovo priznanje za ustvarjalko leta.

Leta 2004 je bil Cvilimož predvajan na mednarodnem Festivalu animiranega filma v Zagrebu in tega leta se je vrnila h gledališču, kjer je z ekipo svojih stalnih sodelavcev Kinetikona avtorsko (besedilo, scena, maske, kostumi in lutke) postavila v Cankarjevem domu predstave Cirkus Butale, Lažnivi Kljukec (2006) ter Bibamica na potepu (2007).

Leta 2006 je bila njena pesem Pasja legenda z istoimenega albuma (Brina Vogelnic / Eka Vogelnic / Brina) nominirana za skladbo leta v oddaji BBC World Service Charlesa Giletta.

Leta 2006 je za Lutkovno gledališče Ljubljana avtorsko (besedilo, režija, lutke in scena) postavila predstavo Kdo je napravil Vidku srajčico.

Leta 2007 je za Mladinsko knjigo napisala in ilustrirala animacijsko lutkovno-glasbeno knjigo: Okci dober dan. Leta 2009 je za JSKD uredila, oblikovala in ilustrirala knjigo Marije Vogelnic Ples skozi čas in balet skozi svet.

Jaka Hawlina

Jaka Hawlina (1973) se je začel ukvarjati z glasbo že v otroštvu. Obiskoval je glasbeno šolo in igral z družinskim bandom doma in na morju ter na turnejah po Italiji in Franciji. V srednji šoli je igral v raznih jazz-fusion bandih in se vpisal na Srednjo glasbeno šolo. Še naprej je igral jazz, bolj pa ga je vleklo k eksperimentalni glasbi. Igra pri različnih glasbenih zasedbah in sodeluje pri različnih projektih, že več kot deset let pa je stalnica Autodafe. Sodeluje pri ustvarjanju glasbene podobe za lutkovne in gledališke predstave ter TV oddaje. Sicer je učitelj glasbene vzgoje na osnovni šoli. Skupaj z Luko Ropretom sta avtorja in izvajalca glasbe pri naslednjih predstavah: lutkovno-glasbena komedija Prišli trgovci z novci (režiserka Eka Vogelnic, Kinetikon in Cankarjev dom, 2003), gledališka predstava z maskami, živo godbo in petjem v cirkuški preobleki Cirkus Butale (režiserka Eka Vogelnic, Kinetikon in Cankarjev dom, 2004), Lažnivi Kljukec (režiserka Eka Vogelnic, Kinetikon in Cankarjev dom, 2006), lutkovna predstava Kdo je napravil Vidku srajčico (režiserka Eka Vogelnic, Lutkovno gledališče Ljubljana, 2007). Sta avtorja glasbe za animirani lutkovni seriji Bisergora in Pozabljene knjige naših babic (za epizodo o Trdoglavu in Marjetici sta prejela tudi nagrado na prvem festivalu animiranega filma v Izoli leta 2000) in za gledališko predstavo Elling (režiser Andrej Jus, SLG Celje, 2008). Sodeloval je pri ustvarjanju in izvedbi glasbe za kratki animirani film 1 prišparan tolar (režiser Borko Radešček 1998) v izvedbi društva Kinetikon.

Luka Ropret

Kmalu po začetku šolanja v osnovni šoli se je Luka Ropret vpisal na glasbeno šolo v Trziču in pričel z igranjem kitare. Šolanje je nadaljeval na Srednji glasbeni in baletni šoli v Ljubljani pri profesorju Tomažu Šeguli. Že med šolanjem je sodeloval v različnih bolj ali manj priložnostnih glasbenih sestavih. Po končanem šolanju je med drugim sodeloval tudi na mednarodnih glasbenih taborih na temo Ljudske glasbe Evrope, poučeval kitaro, naprej v Ljubljani in nato v Trziču, študiral etnologijo ter igral kitaro.

Kot kitarist je s skupinami Brina, Autodafe, Menu b ... ter v priložnostnih zasedbah nastopal na slovenskih odrih, pa tudi po Evropi ter v Severni in Srednji Ameriki. Kot kitarist in aranžer glasbe pa je sodeloval pri snemanju številnih albumov.

Živi v Trziču in je samostojni kulturni delavec, ki se poleg izvajanja glasbe udejstvuje tudi kot skladatelj in ustvarja glasbene podobe za televizijske oddaje, lutkovne, gledališke in plesne predstave.

Lutke v predstavi

Izbor lutkovne tehnologije sta narekovala svet zgoraj, nad gladino, in spodaj, pod njo. Lutke zgoraj so namizne, spodaj pa marionetne. Izjema je povodni mož, ki je del narave, hudournih naplavin, zglajenih korenin in prodnikov. Zato je večji od ostalih lutk, z mimičnim obrazom in premičnimi očmi, nekakšen slovenski vodni vesoljček. Samo tehnologijo sočasnega premikanja ust in oči sem iznašla za potrebe lutkovne serije Bisergora in je v LGL-ju premierno uporabljena.

Lutkovni sistem sem razširila še na scenografijo. Vrtljiva gladina tolmuna, s katero se povodni mož poigrava, nam pričara svet pod vodo, kjer se vsipajo zlati in srebrni zakladi, in nad njo, kjer ob ropotanju mlinskega kolesa hitro mineva naš čas.

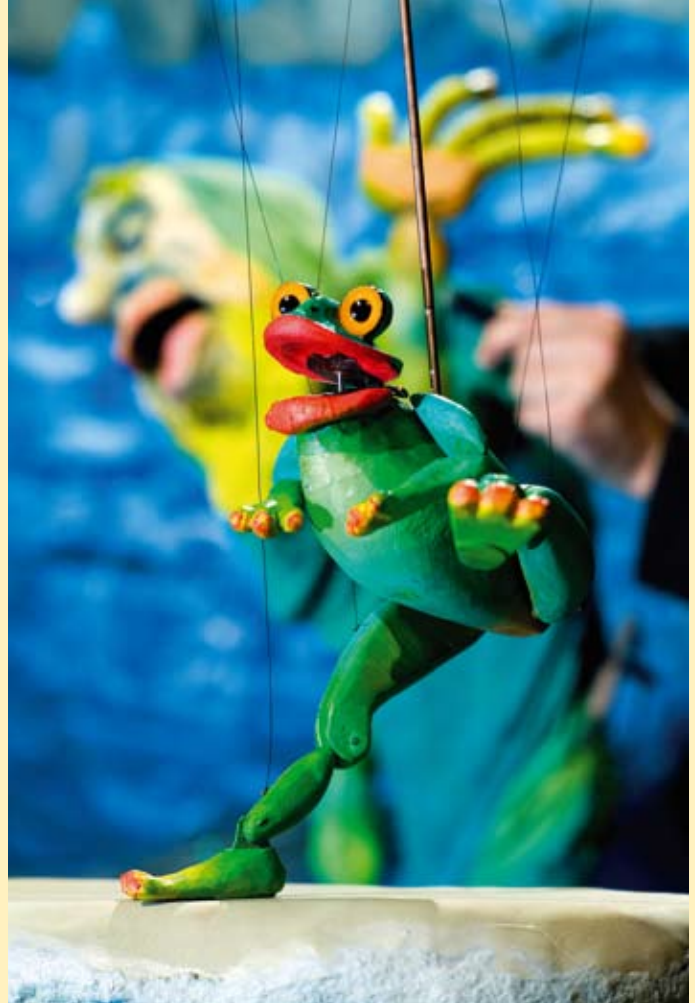
Tolmun objema ogrlica hudournih skal Tolminke, Soče ali Mostnice. Nad tolmunom čepi prijazna in romantična gorska domačija, ki predstavlja varen arhetipski dom.

Vso našo pravljico povezuje in oklepa zelena barva gozdnatih hribov, travnikov, Soče in povodnega moža, saj Slovenija obiskovalce očara predvsem z neštetimi odtenki zelene barve. Upam, da bo lutkovna igrice nagovorila kakega starša, da se bo odpravil z otroki namesto v BTC na kak pohod k našim gorskim tolmunom, bisticam (bistre vode) in belam (spenjene vode).

Eka Vogelnik

Žaba Rega, jaz bi tudi šel na deščico.

Kakšen droban fantič. Drobne ročice in prstki, pa na vsakem prstku en nohtek.

Sem, kar sem, za rega za kvak, iz iste mrzle žabje sva krvi, iz istega žabišča sva prišla in v istem tolmenu sva doma.

Tri race, tri kure, tri bele gosi so šle
mim' tolmuna sred kurje vasi ...

Ali sta mami in oči vredna več od
tega prekrasnega bisera?

Ne jokaj, povodni mož. Ti išči svoje tukaj
spodaj, meni pa pomagaj k mojim zgoraj.

Mami, poglej, kaj mi je povodni mož dal!

Lutkovno gledališče Ljubljana

Krekov trg 2, 1000 Ljubljana

telefon: 01 3000 970

faks: 01 3000 980

e-pošta: info@lgl.si

spletna stran: www.lgl.si

Blagajna LGL

informacije: www.lgl.si

telefon: 01 3000 982, 080 2004

Blagajna je odprta

od ponedeljka do petka med 16. in 18. uro,

v soboto med 10. in 12. uro

ter uro pred predstavo.

Kartica KU KU

vam omogoča nakup vstopnic prek interneta.

Vstopnice za tekoči mesec si lahko zagotovite

v predprodaji.

Gledališki list, sezona 2008/09
izdalo: Lutkovno gledališče Ljubljana
za izdajatelja: Marjan Gabrijelčič
odgovorna urednica: Jelena Sitar Cvetko
urednica: Lidija Franjič
lektorirala: Tatjana Stanič
fotografije: Žiga Koritnik
oblikovanje: Špela Goltes
tisk: M-Grafika d.o.o.
naklada: 1000 izvodov

Poleg Ministrstva za kulturo Republike Slovenije in Mestne občine Ljubljana
— Oddelka za kulturo nam omogočata uresničevanje programov še:

 KD Življenje

Prijatelji in podporniki
Lutkovnega gledališča Ljubljana

